

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 5OboE/81/2013                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 6208205092                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 30.06.2014                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Darina Ličková           |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2014:6208205092.2 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti povinnej G. D., nar. XX. P. XXXX, bytom F., zastúpenej opatrovníčkou Denisou Juhászovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Veľký Krtíš, o vymoženie 349,86 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 5 Er 2577/2008, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. marca 2013, č. k. 16 CoE 37/2013-58 a o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. marca 2013, č. k. 16 CoE 37/2013-37, takto

### rozhodol:

Konanie o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. marca 2013, č. k. 16 CoE 37/2013-37, v časti týkajúcej sa zamietnutia návrhu na prerušenie konania, z a s t a v u j e .

Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa z a m i e t a .

Dovolanie oprávneného sa o d m i e t a .

Povinnej sa náhrada trov dovolacieho a odvolacieho konania nepriznáva.

### Odôvodnenie

Okresný súd Veľký Krtíš poveril súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu na základe rozhodcovského rozsudku z 30. mája 2008 sp. zn. SR 05106/08 Stáleho rozhodcovského súdu, ktorý zriadila Slovenská rozhodcovská, a.s. (ďalej len „označený rozhodcovský rozsudok“).

Okresný súd Veľký Krtíš uznesením zo 4. júna 2012, č. k. 5 Er 2577/2008-20, exekúciu s poukazom na ust. § 57 ods. 2 a § 58 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“) v spojení s ust. § 45 ods. 1 písm. c/ a § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“), zastavil.

Súd zmluvný vzťah medzi oprávneným a povinnou zo Zmluvy o úvere z 21. decembra 2007 posúdil ako spotrebiteľský a pri právnom posúdení tohto vzťahu aplikoval vnútroštátnu právnu úpravu spotrebiteľských vzťahov (zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník a zákon č. 258/2001 Z. z. o

spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii) s použitím aj európskej právnej úpravy dotýkajúcej sa problematiky spotrebiteľských zmlúv a ochrany práv spotrebiteľa, vyplývajúcej zo Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica Rady 93/13/EHS“). Uviedol, že rozhodcovská doložka, ktorá mala v predmetnom konaní založiť legitimitu pre exekučný titul, znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak by v konaní vystupoval na strane žalovaného. Dodávateľ v nej dokonca uviedol konkrétny rozhodcovský súd, ktorý by výlučne spory rozhodoval, pričom rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť, alebo podrobiť sa všetkým zmluvným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ. Súd považoval rozhodcovskú doložku za neprijateľnú, pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a núti spotrebiteľa neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu a vzdať sa ústavného práva na spravodlivý proces pred nezávislým súdom. Takýto záver podporuje i množstvo exekučných vecí s obdobným skutkovým základom vedenej na súdoch, kde rozhodcovské rozsudky ako exekučné tituly v závislosti od konkrétneho oprávneného vykazujú značnú dávku podobnosti, čo naznačuje istú väzbu medzi rozhodcovskou spoločnosťou a jednou zmluvnou stranou a tiež vedie k pochybnosti o dostatočne individuálnom prístupe k ochrane práv spotrebiteľa zo strany rozhodcov. Keďže neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom, exekučný súd mal za to, že v danej veci boli splnené podmienky na zastavenie exekúcie podľa § 45 ods. 2 ZoRK a § 57 ods. 2 Exekučného poriadku. Následne súd s poukazom na ustanovenie § 203 ods. 1 Exekučného poriadku rozhodol o povinnosti oprávneného zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške 39,83 eur, nakoľko zastavenie exekúcie procesne zavinil oprávnený, ktorý sa domáhal vedenia exekúcie bez náležitého exekučného titulu. O výške trov exekúcie súd rozhodol v súlade s príslušnými ustanoveniami Vyhlášky MS SR č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov.

Na odvolanie oprávneného vec prejednal Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací. Po preskúmaní napadnutého uznesenia rozhodol uznesením z 25. marca 2013, č. k. 16 CoE 37/2013-58 tak, že návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Z predloženého spisu mal odvolací súd preukázaný skutkový stav tak, ako ho uviedol súd prvého stupňa. Okresný súd vec správne právne posúdil, keď vychádzal pri rozhodovaní z relevantnej skutočnosti, že daný zmluvný vzťah medzi veriteľom a dlžníkom založený zmluvou o úvere z 21. decembra 2007 je nutné posudzovať ako spotrebiteľský vzťah a následne vychádzajúc z príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a ZoRK, v nadväznosti na články Smernice Rady 93/13/EHS svoje rozhodnutie náležite zdôvodnil. Odvolací súd poznamenal, že vyslovené stanovisko je plne konformné a v súlade s početnou judikatúrou Súdneho dvora EÚ (napr. C-240/98 až C-244/98, C-473/00, C-168/05, C-243/08, C-40/08, C-227/08, C-76/10), dotýkajúcou sa problematiky spotrebiteľského práva a ochrany práv spotrebiteľa.

Odvolací súd mal z obsahu zmluvy o úvere preukázané, že sa v predmetnej veci jedná o spotrebiteľský úver, pretože sú naplnené zákonné znaky spotrebiteľského úveru, vyplývajúce z ustanovenia § 1 ods. 2 písm. e/, § 2 a § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, ako aj ďalšie predpoklady, vyžadované touto osobitnou právnou normou na to, aby sa vzťah medzi veriteľom a dlžníkom podriadil právnemu režimu tohto zákona. Odvolací súd podotkol, že exekučný súd tieto skutočnosti vo svojom rozhodnutí zohľadnil a v odôvodnení uznesenia venoval pozornosť skutočnosti, že na daný zmluvný vzťah dopadá i špeciálna úprava spotrebiteľských zmlúv obsiahnutá v zákone č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, hoci zdôraznil, že rozhodnutie nebolo založené na skúmaní zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľských úveroch vyžadovaných touto osobitnou právnou normou.

Odvolací je toho názoru, že na právny vzťah založený medzi oprávneným a povinnou zmluvou o úvere z

21. decembra 2007, od ktorej sa uplatnený nárok oprávneného v danej exekučnej veci odvíja, je nutné aplikovať ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch platné a účinné v čase uzatvorenia zmluvy, ako aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka zaoberajúce sa problematikou spotrebiteľských vzťahov a ochrany práv spotrebiteľa - a to aj napriek tomu, že zmluva o úvere bola uzavretá podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Exekučný súd počas celého exekučného konania (t. j. v každom štádiu vedenia exekúcie) je povinný dôsledne skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie. Je tak predovšetkým povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého sa exekúcia vedie, je spôsobilým exekučným titulom v zmysle ust. § 41 Exekučného poriadku. Súd môže v tomto rozsahu skúmať exekučný titul na návrh účastníka konania alebo aj bez návrhu a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí na zistenie nezákonnosti vedenia exekúcie aj adekvátne procesne zareagovať. Názor o možnosti skúmať v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania vykonateľnosť exekučného titulu vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozsudku z 27. januára 1997 sp. zn. 3Cdo/164/1996. Odvolací súd poukázal aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 456/2011-19 z 23. novembra 2011 a na judikát Súdneho dvora (ES) vo veci Pohotovosť C-76/10 zo 16. novembra 2010.

Oprávneniu súdov v exekučnom konaní skúmať právomoc rozhodcovského súdu v súvislosti s existenciou rozhodcovskej zmluvy, resp. s jej neplatnosťou, nebránia ustanovenia ZoRK, napr. § 21 ods. 2 alebo § 40 ods. 1 písm. c/ tohto predpisu. Aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení ZoRK, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd naplňa príkaz, vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa. Tomuto záveru napokon svedčí i doslovné znenie ustanovenia § 35 ZoRK, ktoré účinky rozhodcovského rozsudku obmedzuje len na účastníkov. Už z tejto formulácie je zrejmé, že nebolo zámerom zákonodarcu bezvýhradne viazať všetky štátne orgány účinkami rozhodcovského rozsudku. Rozhodcovský súd je - napriek výsledku svojej činnosti v podobe rozhodcovského rozsudku - súkromnoprávny orgán a rozhodcovské konanie je súkromnoprávnym konaním.

Odvolací súd sa zaoberal aj preskúmaním rozhodcovskej doložky v súlade s kritériami, na ktorých je založený inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky. Na základe námietok uvedených v odvolaní dospel k záveru, že rozhodcovská doložka začlenená do rámca podmienok štandardnej zmluvy spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), prieči sa dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom.

Doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý nemožno preskúmať podľa § 37 ZoRK, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu (§ 35 ZoRK). Súčasne ale s týmto tvrdením odvolací súd zdôrazňuje vzhľadom na oprávneným predložený exekučný titul - rozhodcovský rozsudok, že súd je oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy (doložky), či rozhodnutie, ktoré má predstavovať exekučný titul uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom, ktorý má na to právomoc. Ani predošlé vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je prekážkou res iudicata, vecí už raz právoplatne rozhodnutej, pretože poverenie pre súdneho exekútora nemá charakter súdneho rozhodnutia. Neobstálo preto ani tvrdenie oprávneného, že súd môže pristúpiť k zastaveniu konania o výkone rozhodnutia rozhodcovského súdu, alebo exekučného konania realizovaného na podklade takéhoto rozhodnutia len na návrh účastníka.

Pokiaľ oprávnený namietal, že exekučný súd založil a svoje rozhodnutie odôvodnil normatívnou úpravou, ktorá v Slovenskej republike nemá povahu prameňa práva, keď aplikoval ustanovenie Smernice Rady 93/13/EHS, ktorá nemá všeobecnú záväznosť, odvolací súd poukázal na čl. 6 ods. 1 Smernice, podľa ktorého členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia

existencia možná bez nekalých podmienok. Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Smernica bola prevzatá do nášho právneho poriadku zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým sa novelizoval Občiansky zákonník, pričom na základe zásady nepriameho účinku tak, ako to vyplýva z čl. 6 Smernice, je táto záväzná aj pre Slovenskú republiku, a treba ju používať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam vnútroštátneho poriadku, ktoré upravujú spotrebiteľské právne vzťahy. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal aj na rozsudok rozsudkom Súdneho dvora (ES) vo veci C-334/92 zo 16. decembra 1993 Teodoro Wagner Miret proti Fondo de Garantía Salarial body 20, 21; rozsudok v prípade 106/89 Marleasing v La Comercial Internacional de Alimentación [1990] ECR I-4135, bod 8; rozsudky vo veci 14/83 z 10. apríla 1984 Sabine von Colson a Elisabeth Kamann proti Land Nordrhein-Westfalen a vo veci 79/83 z 10. apríla 1984 Doroty Harz proti Deutsche Tradax GmbH. Navyše po preskúmaní napadnutého uznesenia odvolací súd dodal, že exekučný súd v rozhodnutí aplikoval v prvom rade vnútroštátnu právnu úpravu, dotýkajúcu sa spotrebiteľského práva a ochrany práv spotrebiteľa a len podporne poukázal na znenie článkov Smernice, v nadväznosti na výklad danej Smernice obsiahnutý v ustálenej judikatúre Súdneho dvora EÚ.

Podľa dovolacieho súdu Argument poukazujúci na „chybnú“ verziu slovenského prekladu bodu 1 písmena q/ Prílohy Smernice Rady 93/13/EHS nie je z hľadiska správnosti rozhodnutia a prijatého právneho názoru exekučného súdu zásadný.

Nedôvodnou bola i námietka oprávneného, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonával náležité dokazovanie, lebo platí, že v exekučnom konaní sa už dokazovanie na objasnenie skutkového stavu veci nevykonáva, ale sa len overuje existencia exekučného titulu. Tam, kde povinným je spotrebiteľ, súdna prax vyžaduje určitú zvýšenú ochranu spotrebiteľa, lebo ho považuje za „slabšieho“ voči dodávateľovi. Aj pri nečinnosti spotrebiteľa majú exekučný súd a exekútor dbať o to, aby nevedomosť spotrebiteľa nebola na jeho úkor, a vyvažovať tak práva a povinnosti oboch strán. Pre záver o vyslovení neplatnosti rozhodcovskej doložky bolo postačujúce oboznámiť sa s písomným vyhotovením zmluvy, pretože už na prvý pohľad je zrejmé, že ide o zmluvu formulárovú, štandardne používanú oprávneným ako dodávateľom.

Rozhodcovskú doložku koncipovanú v takom znení, ako vyplýva z bodu 17. Všeobecných podmienok poskytovania úveru, správne súd právne posúdil ako neprijateľnú, a s poukazom na ust. Občianskeho zákonníka tým absolútne neplatnú (spotrebiteľa nezaväzujúcu) zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, a to výrazne v neprospech spotrebiteľa. Rovnako správny bol aj jeho názor, že pokiaľ je rozhodcovská doložka neprijateľnou zmluvnou podmienkou pretože spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, zároveň uvedená rozhodcovská doložka odporuje dobrým mravom. Odvolací súd nespochybnil právne stanovisko oprávneného, že zákon nevyklučuje, aby aj v spotrebiteľskej zmluve bola platne so spotrebiteľkou dojednaná rozhodcovská doložka. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom vopred individuálne dojednaná a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Rozhodcovská doložka nebola, napriek jej formulácii, skutočne alternatívnou, ako to namieta oprávnený. Věřiteľ podaním návrhu v rozhodcovskom konaní uskutočnil výber predpokladaný v čl. 17 zmluvných dojednaní. Po tomto výbere už povinná nemala faktickú možnosť podať návrh na začatie konania pred všeobecným súdom, čím došlo k porušeniu Ústavou SR garantovaného práva každého na spravodlivý súdny proces pred nezávislým a nestranným súdom. Spornosť vo vyváženosti vzájomného zmluvného vzťahu, pokiaľ ide o rozhodcovskú doložku, navyše vyvoláva i skutočnosť, že priamo v predtlači Všeobecných obchodných podmienok v rozhodcovskej doložke je vopred určený konkrétny jediný rozhodcovský súd, ktorý je oprávnený v rozhodcovskom konaní spory vyplývajúce z danej zmluvy rozhodnúť. Takouto formuláciou rozhodcovskej doložky bolo dlžníkovi - povinnej absolútne odňaté právo slobodnej voľby uplatnenia či bránenia svojho práva nielen medzi všeobecným súdom a rozhodcovským konaním, no aj právo slobodného výberu konkrétneho rozhodcu či

rozhodcovského súdu, ktorý by spor z danej spotrebiteľskej zmluvy podľa voľby spotrebiteľa rozhodol.

Odvolací súd súhlasil s názorom okresného súdu, že neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom, a preto v danej veci boli splnené podmienky na zastavenie exekúcie podľa ust. § 57 ods. 2 Exekučného poriadku a § 45 ods. 2 ZoRK. Odvolací súd sa následne stotožnil aj s názorom okresného súdu ohľadne výroku o trovách exekúcie, keď konštatuje, že okresný súd správne zohľadnil zavinenie oprávneného na zastavení exekúcie a následne v súlade s Exekučným poriadkom a vyhláškou Ministerstva spravodlivosti SR č. 288/1995 Z. z. ustálil i výšku trov exekúcie, ktoré je oprávnený povinný nahradiť súdnemu exekútorovi. Preto odvolací súd uznesenie okresného súdu potvrdil ako vo výroku vecne správne podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. Pritom nepovažoval za potrebné prebiehajúce exekučné konanie prerušiť z dôvodu, že požiada Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o predbežnej otázke výkladu primárneho a sekundárneho únievého práva tak, ako to požadoval oprávnený.

Odvolací súd poukázal na ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a na čl. 247 Zmluvy o fungovaní EÚ. Podrobne sa v odvolaní zaoberal otázkami, ktoré mali byť podľa oprávneného predložene Súdnemu dvoru EÚ, avšak nedospel k záveru, že by v prejednávacom prípade existovala potreba obrátiť sa s predbežnou otázkou výkladu únievého práva na Súdny dvor EÚ, návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že:

- a) súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O. s. p.),
- b) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. d/ O. s. p.),
- c) sa nepodal návrh na začatie konanie, hoci podľa zákona bol potrebný (ust. § 241 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. e/ O. s. p.),
- d) súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O. s. p.),
- e) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonával náležité dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Na základe právnej argumentácie uvedenej v dovolaní oprávnený navrhuje, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a keďže rovnakými vadami je postihnuté aj rozhodnutie prvostupňového súdu žiada, aby dovolací súd v celom rozsahu zrušil aj uznesenie prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a v prípade úspechu bola oprávnenému priznaná náhrada trov dovolacieho konania. Oprávnený tiež navrhol, aby súd prerušil konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243c O. s. p. a Súdnemu dvoru EÚ na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ predložil prejudiciálne otázky v znení, aké je uvedené v dovolaní. Oprávnený tiež navrhol, aby dovolací súd postupoval podľa ust. § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. novembra 2012, sp. zn. 2 CoE 503/2012, a to so zreteľom na uvedenú právnu argumentáciu a najmä skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie vykazuje tak závažné právne nedostatky, že jeho výkon v prostredí právneho štátu je vylúčený.

Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený aj odvolanie v časti, ktorou odvolací súd zamietol jeho návrh na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. Svoje odvolanie odôvodnil predovšetkým tým, že súd mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom podľa § 205 ods. 2 písm. a/ a § 221 ods. 1 písm. d/ O. s. p., že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p., keď súd nesprávne interpretoval a aplikoval ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v spojení s ustanovením § 36 ods. 5 Exekučného poriadku. Zdôraznil tiež, že napadnuté

rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok odôvodnenia, a že v ňom bol nesprávne poučený o nemožnosti napadnúť odvolaním výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Za týchto okolností je napadnuté rozhodnutie svojvoľné, arbitrárne, porušujúce jeho ústavné právo vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Ústavy SR, ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v označenom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

Povinná ani súdny exekútor sa k podaniam oprávneného nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. marca 2013, č. k. 16 CoE 37/2013-58, v časti o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

Oprávnený v procesnom postavení, v ktorom sa nachádza v preskúmvanej veci, bol už účastníkom konania vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných konaniach pred najvyšším súdom, v ktorých - tak, ako aj v tomto prípade - podal odvolanie proti rozhodnutiu krajského súdu; najvyšší súd konanie o jeho odvolaniach v týchto veciach zastavil (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu zo 14. marca sp. zn. 3 Cdo 28/2013 a sp. zn. 3 Cdo 24/2013, ako aj z 25. marca 2013 sp. zn. 3 Cdo 7/2013) s tým, že a) odvolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu prvého stupňa, b) rozhodnutie krajského súdu, ktorým bol v odvolacom konaní zamietnutý návrh na prerušenie konania, a ktorým bolo potvrdené odvolaním napadnuté rozhodnutie, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa (ale je rozhodnutím odvolacieho súdu) a c) najvyšší súd na rozhodnutie o odvolaní smerujúcom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je funkčne príslušný (§ 9 ods. 1 a 2 O. s. p. a § 10 ods. 1 a 2 O. s. p.). Najvyšší súd na uvedené rozhodnutia v podrobnostiach poukazuje s tým, že aj v preskúmvanej veci sa stotožňuje s právnymi závermi v nich vyjadrenými.

Vzhľadom na to, že funkčná príslušnosť najvyššieho súdu na prejednanie odvolania oprávneného nie je daná, najvyšší súd konanie o odvolaní zastavil (§ 103 a § 104 ods. 1 O. s. p.).

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. marca 2013, č. k. 16 CoE 37/2013-58, podal včas oprávnený, zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., skúmal, či je dôvodný jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia zo 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, z 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013 a z 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 34/2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danom prípade sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj Smernica, z určujúceho hľadiska išlo, ale zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka a Exekučného poriadku). Najvyšší súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

V ďalšom najvyšší súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236

ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., oprávneným napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávneného preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolaťa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 28. februára 2013 sp. zn.: 2 Cdo 17/2013, z 30. apríla 2013 sp. zn.: 2 ECdo 16/2013, z 24. mája 2013 sp. zn.: 2 ECdo 90/2013, z 26. júna 2013 sp. zn.: 2 Cdo 7/2013, z 26. júla 2013 sp. zn.: 2 ECdo 63/2013, z 3. júla 2013 sp. zn.: 3 Cdo 58/2013, 14. mája 2013 sp. zn.: 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, 3. júla 2013 sp. zn.: 3 ECdo 76/2013, 3. júla 2013 sp. zn.: 3 Cdo 34/2013, 6. augusta 2013 sp. zn.: 3 Cdo 2/2013 a 6. augusta 2013 sp. zn.: 3 Cdo 45/2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná, iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 1. februára 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012).

Ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania - nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonával na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne - teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného - môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania.

Ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a neznemožňuje oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.); pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

Tieto právne závery zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Najvyšší súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka - z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov - je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

Osobitne k námietke oprávneného, že § 57 ods. 5 Exekučného poriadku (údajne) v znení účinnom v čase zastavenia exekúcie ukladal súdu, aby pri postupe podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/ nariadil pojednávanie, najvyšší súd uvádza, že súd prvého stupňa exekúciu zastavil uznesením z 21. mája 2012, teda v čase, keď nebol povinný nariadiť pojednávanie (túto povinnosť by mal až s účinnosťou od 9. augusta 2012 do 31. decembra 2012, pričom od 1. januára 2013 podľa § 58 ods. 2 Exekučného poriadku má súd možnosť, nie povinnosť, nariadiť v takomto prípade pojednávanie, ak je to nevyhnutné pre objasnenie veci). Odvolací súd v danom prípade nenariadil odvolacie pojednávanie, lebo mu to umožňovalo ustanovenie § 214 ods. 2 O. s. p. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a rovnako nebol splnený ani jeden z dvoch ostatných predpokladov (§ 214 ods. 1 písm. b/ a c/ O. s. p.), za splnenia ktorých predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie. Z uvedeného vyplýva, že nariadenie pojednávania bolo na úvahe odvolacieho súdu. Rovnako najvyšší súd nevzhliadol dôvody, pre ktoré by bolo potrebné nariadiť pojednávanie, či už pred súdom prvého stupňa alebo pred odvolacím súdom. V tejto súvislosti najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že v štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.) - postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania a predpokladov pre vyhovie žiadosti súdneho exekútora o poverenie na vykonanie exekúcie, nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného.

Je potrebné ešte k argumentácii oprávneného uviesť, že už súd prvého stupňa konštatoval neprijateľnosť rozhodcovskej doložky a povinný v ďalšom konaní pri vedomí tohto záveru súdu o neprijateľnosti podmienky (z rozhodnutia súdu prvého stupňa) nevyjadril vôľu, že si nepraje, aby bolo vylúčené jej uplatnenie, čím by vlastne vyslovil súhlas s dotknutou zmluvnou podmienkou. Odvolací súd pri zistení totožného záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky ako súd prvého stupňa mohol ex offo vyvodzovať dôsledky tohto zistenia. Oprávnený i povinný mali v konaní tak pred súdom prvého i druhého stupňa možnosť oboznámiť sa s obsahom spisu, avšak najneskôr z rozhodnutia súdu prvého stupňa už mali vedomosť o tom, že v konaní sa posudzuje otázka formálnej i materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu (čo je napokon exekučný súd povinný), a že v rámci tohto posudzovania sa skúma prijateľnosť rozhodcovskej doložky, od ktorej odvodzoval rozhodcovský súd svoju právomoc na rozhodnutie veci rozhodcovským rozsudkom, ktorý bol predložený v tomto konaní ako exekučný titul. Oprávnený zaujal stanovisko k právnemu záveru súdu prvého stupňa o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky v podanom odvolaní. Legitímne teda mohol očakávať v odvolacom konaní otváranie otázky prijateľnosti rozhodcovskej doložky, ale napokon aj v prvostupňovom konaní, pretože exekučný súd je povinný skúmať vykonateľnosť exekučného titulu (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) a taktiež je aj bez návrhu povinný zastaviť exekúciu prebiehajúcu na základe tuzemského rozhodcovského rozsudku, ak zistí v rozhodcovskom konaní také vady, výsledkom ktorých je, že rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom (§ 45 ods. 2 ZoRK).

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol



dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Námetka oprávneného, týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutí súdov oboch stupňov rovnako nie je dôvodná.

K námietke oprávneného, že slovenský preklad Smernice Rady 93/13/EHS nie je správny, najvyšší súd uvádza, že až do nadobudnutia účinnosti nariadenia Rady č. 216/2013 zo 7. marca 2013 o elektronickom uverejňovaní Úradného vestníka Európskej únie je právne záväznou jeho písomná podoba, ktorej vyhotovenia v slovenskom jazyku zabezpečuje Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (§ 3 zákona č. 416/2004 Z. z. o úradnom vestníku Európskej únie).

Oprávneným namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí (R 111/1998 a tiež III. ÚS 551/2012) a nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorých tieto rozhodnutia spočívajú (R 54/2012), nie sú vady konania v zmysle § 237 O. s. p. a prípustnosť dovolania nezakladajú.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania, tvrdených oprávneným, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O. s. p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávneného podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V dovolacom konaní úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd však nepriznal povinnej náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania, pretože povinná návrh na jej priznanie nepodala (§ 151 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.